

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **1/ H. P., rod. Š., nar. X.**, bytom N., **2/ P. P., nar. X.**, bytom N., obaja zastúpený advokátkou JUDr. J. L., P.P., **3/ M. B., nar. X.**, bytom K., dedičia po zomrelom P. P.- T., so sídlom N., IČO: X., proti žalovanému: **M. N.**, s miestom podnikania P.Š.P., IČO: X., **o zaplatenie 2 820,35 eur s príslušenstvom**, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 18Cb 145/2007, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. mája 2010, č.k. 1Cob 34/2008-146, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18. mája 2010, č.k. 1 Cob 34/2008-146 sa **z r u š u j e** a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Poprad rozsudkom z 18. decembra 2007, č.k.18 Cb 145/2007-36 vyhovel žalobe v časti a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 71 400,- Sk istiny s 10% úrokom z omeškania zo sumy 60 000,- Sk od 01. 01. 2006 až do zaplatenia a nahradiť trovy konania 10 490,50 Sk na účet zástupcu. Vo zvyšku konanie zastavil.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá 13. apríla 2005 zmluva, predmetom ktorej bol predal nákladného motorového vozidla za cenu 71 400,- Sk. Cena mala byť splatená v splátkach vo výške 10 000,- Sk mesačne, počnúc májom 2005. Žalovaný prevzal motorové vozidlo, neuplatnil si vady, ani nepreukázal, že vozidlo malo zlý technický stav. Ďalej uviedol, že účastníci si nedohodli pre prípad omeškania úroky z omeškania. Žalobca preukázal, že si splnil svoje zmluvné povinnosti, dodať predmet plnenia, preto súd žalobe vyhovel tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Žalobcovi priznal aj úroky z omeškania 10%, čo zdôvodnil poukazom na ustanovenie § 365 a 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal, že žalobcovi dal vyradené motorové vozidlo L., za ktoré požadoval ako protihodnotu vykonať opravy na kúpenom motorovom vozidle. Pri prvej požiadavke o opravu mu žalobca zakázal vstúpiť do areálu s vozidlom. Preto požiadal žalobcu o vrátenie jeho motorového vozidla, alebo o zníženie kúpnej ceny o 35 000,- Sk.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací konal s dedičmi žalobcu a to so žalobcami 1/ až 3/ a po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti, rozhodol rozsudkom z 18. mája 2010, č.k. 1 Cob 34/2008-146. Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil s tým, že žalovaný je povinný istinu 71 400,- Sk, teraz 2 370,04 eur zaplatiť každému žalobcovi v podiele 1/3 a prisúdené trovy konania 212,14 eur patriace žalobcom 1/ a2/ na účet ich zástupcu a žalobcovi 3/ trovy v sume 106,07 eur. Trovy odvolacieho konania žalobcovi 3/ nepriznal a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ po 148,32 eur náhrady trov odvolacieho konania na účet zástupcu.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že napriek poučeniu súdu prvého stupňa, že účastníci sú povinní predložiť alebo označiť dôkazy skôr, ako súd vo veci vyhlási rozsudok, žalovaný neoznačil žiadne dôkazy na preukázanie jeho tvrdení a neurobil tak ani dodatočne

v podanom odvolaní. Preto odvolací súd vyhodnotil obranu žalovaného za nekonkrétne a uzavrel, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno. Stotožnil sa s právnym a skutkovým záverom súdu prvého stupňa v tom, že účastníci uzavreli platnú kúpnu zmluvu s dohodnutou kúpnu zmluvou a medzi účastníkmi nie je sporné, že žalovaný kúpnu cenu nezaplatil. Konštatoval, že žalovaný nepreukázal, žeby si v zákonom stanovenej lehote uplatnil zodpovednosť za vady predanej veci, pričom právny predchodca žalobcov na nedodržanie takejto lehoty výslovne upozornil. Preto aj v prípade ak by vozidlo malo vady a tieto by žalovaný reklamoval u právneho predchodcu žalobcov, nie je možné k takémuto uplatneniu zodpovednosti za vady prihliadať poukazom na ust. § 428 ods.1 Obchodného zákonníka. Navyše sám žalovaný v podanom odpore proti platobnému rozkazu tvrdil, že vady sa objavili až po polroku prevádzkovania vozidla. Tvrdenie o uplatnenej zodpovednosti za vady nie je ani v prípade preukázania dôvodom neplatnosti kúpnej zmluvy. Podľa odvolacieho súdu žalovaný netvrdil žiadnu okolnosť, ktorá by mala za následok, neplatnosť kúpnej zmluvy z 13. apríla 2005.

Odvolací súd ďalej uviedol, že pôvodný žalobca v priebehu odvolacieho konania zomrel a nárok pripadol dedičom po zomrelom žalobcovi, preto zmena výroku zodpovedá uvedenej procesnej situácii, rozsudok súdu prvého stupňa vyhodnotil ako vecne správny.

Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného v časti, ktorou súd rozhodol o úroku z omeškania, odvolací súd uviedol, že žalovaný neuviedol žiadne konkrétne dôvody, ktorými by spochybnil výšku úrokov a ich platnosť. Vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu dôvodmi odvolania odvolací súd konštatoval, že dôvody tohto odvolania nijako nespochybnili, že kúpna cena bola zročná najneskôr k 1. januáru 2006.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný dovolanie. Žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

V dovolaní namietal, že zmenil trvalý pobyt, a preto nemohol prebrať predvolanie na pojednávanie. Predmetné motorové vozidlo L. pred odsťahovaním sa z P. vrátil žalobcovi a o jeho smrti nevedel, domnieval sa, že všetko je v poriadku. V doplňujúcom dovolaní uviedol, že prípustnosť dovolania je daná podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., lebo postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. S odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu, ohľadom jeho neúčasti na pojednávaní nesúhlasí, lebo pojednávanie 30. októbra 2007, ktorého sa zúčastnil, bolo odročené za účelom uzavretia mimosúdnej dohody

účastníkmi konania a na tomto pojednávaní nebol určený nový termín pojednávania, predmetné pojednávanie bolo odročené na neurčito, preto nový termín pojednávania ani nemohol vziať na vedomie. Medzi účastníkmi konania nedošlo k doriešeniu sporu mimosúdnou dohodou a po tomto pojednávaní žalovaný zmenil adresu z rodinných dôvodov, presťahoval sa z P. do C.. V P. sa už nezdržiava, preto o pojednávaní na odvolacom súde sa nedozvedel. Žalovaný nebol riadne predvolaný na pojednávanie súdu prvého stupňa a tým, že súd prvého stupňa konal a vec rozhodol v jeho neprítomnosti, odňal žalovanému možnosť konať pred súdom, čím je daný dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Podľa žalovaného sú dôkazy predložené žalobcom nedostatočné.

Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedli, že rozsudky súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu považujú za vecne správne. Žalovaný sa vyhýbal pojednávaniu na súde, v mimosúdnom konaní odmietol splniť svoj záväzok zaplatiť predmetnú pohľadávku. Do súdom stanovenej lehoty nepredložil žiadny dôkaz a ani nenavrhol ich vykonanie. Využíva situáciu, že žalobca zomrel a v spore aktívne legitimovaní sú jeho právni nástupcovia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O.s.p./ preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 242 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania /§ 243a ods. 1 O.s.p./ a dospel k záveru, že dovolanie je podaná v zákonom stanovenej lehote, je prípustné a opodstatnené, preto bolo potrebné napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa /§ 236 ods. 1 O.s.p./.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Podľa ustanovenia § 238 O.s.p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej /ods. 1/, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci /ods. 2/, alebo ak odvolací súd v potvrdzujúcom rozsudku, vo výroku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu /ods. 3 /.

Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených rozhodnutí. V prejednávanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a vo výroku nevyslovil, že dovolanie je prípustné. Preto je nepochybné, že dovolanie podľa ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nie je prípustné.

V zmysle ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd má povinnosť skúmať, či konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, bez ohľadu na jeho formu, obsah alebo predmet konania, nie je postihnuté niektorou z väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Na tieto vady dovolací súd prihliada z úradnej povinnosti, teda bez ohľadu na námietku dovolateľa.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu vyplývajúcu z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p., dovolací súd skúmal, či konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, nie je postihnuté niektorou z väd, uvedených v ustanovení § 237 O.s.p.

Podľa tohto ustanovenia prípustnosť dovolania je daná vždy, ak“ a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa citovaného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým dovolanie inak nie je procesne prípustné. Pre posúdenie existencie procesnej vady v zmysle uvedeného ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné a všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Dovolateľ v dovolaní nenamieta existenciu väd vymenovaných v ustanovení § 237 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O.s.p. a tieto vady ani dovolací súd z obsahu spisu nezistil. Preto ani z týchto ustanovení nemožno vyvodit' prípustnosť dovolania.

Žalovaný v dovolaní poukazuje len na existenciu vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., t.j., že mu ako účastníkovi konania postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol uplatniť a z ktorých bol vylúčený v dôsledku nesprávneho postupu súdu. Nie je pritom rozhodujúce, či bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom postupom odvolacieho súdu, alebo či sa tak stalo v dôsledku postupu súdu prvého stupňa a odvolací súd neurobil v tomto smere nápravu. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádzala, ale aj samotným rozhodnutím.

Žalovaný namieta, že súd prvého stupňa ho nepredvolal na pojednávanie, vec prejednal v jeho neprítomnosti a rozhodol vo veci, čím mu znemožnil prístup k ochrane jeho práv. Túto námietku vzniesol žalovaný aj v odvolaní. O námietke odvolací súd rozhodol tak, že nie je dôvodná, lebo žalovaný sa zúčastnil pojednávania nariadeného na 30. októbra 2007, ktoré pojednávanie bolo odročené na 18. decembra 2007 s tým, že žalovaný vzal odročenie pojednávania na uvedený termín na vedomie, čo potvrdil svojim podpisom v zápisnici z pojednávania z 30. októbra 2007. S uvedeným záverom odvolacieho súdu sa stotožňuje aj odvolací súd. Z čoho vyplýva, že postupom súdu prvého stupňa žalovanému nebola odňatá možnosť konať pred súdom.

Avšak za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom možno označiť postup odvolacieho súdu, ktorý nariadil pojednávanie na prejednanie veci na 18. mája 2010 a predvolanie žalovanému doručoval na adresu P.Š.P.. Z oznámenia Registra obyvateľov Slovenskej republiky vyplýva, že M. N., nar. X., má trvalý pobyt od 02. 02. 2009 v obci C.. Odvolací súd 18. mája 2010 v neprítomnosti žalovaného vec prejednal a rozhodol. Tým, že odvolací súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného bez toho, aby boli splnené predpoklady pre postup podľa § 101 ods. 2 O.s.p., je jeho rozhodnutie

poznačené vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., čím došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu.

Keďže výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je zo zákona dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania a zároveň ide o dôvod, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania /§ 243d ods. 1 O.s.p./.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2013

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková